

Република Србија
УПРАВНИ СУД
21 У. 15736/13
09.03.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Жељка Шкорића, председника већа, Павела Јонаша и мр Зорана Рељића, чланова већа, са судским саветником Ксенијом Ивановић, као записничарем, решавајући по тужби тужиоца М. М., држављанина М., чији је пуномоћник Р. Ђ., дипл. правник организације – Ц. за з. и п. т. а. из Б., број, по овлашћењу привременог старатеља дип. спец. педагога Г. С. из Ц. за с. р. Л., поднетој против решења Комисије за азил, број: од 13.08.2013. године, у предмету азила, у нејавној седници већа, одржаној дана 09.03.2015. године, донео је

ПРЕСУДУ

Тужба **СЕ УВАЖАВА, ПОНИШТАВА** решење Комисије за азил, број од 13.08.2013. године и предмет **ВРАЋА** надлежном органу на поновно одлучивање.

Образложење

Оспореним решењем, одбијена је, као неоснована жалба М. М., држављанина М., изјављена на решење Министарства унутрашњих послова Републике Србије, Одељења за странце, Одсека за азил, број од 30.05.2013. године, а којим је, у ставу првом диспозитива, одбачен захтев за азил у Републици Србији држављанина М. М. М., од оца К. и мајке С., рођеног године у Г., С., С.; у ставу другом диспозитива, обавезује се именовани да, уколико нема други основ за боравак на територији Републике Србије, исту напусти у року од 3 дана од дана правноснажности овог решења и Одсеку за азил врати личну карту за лице које тражи азил број, док је у ставу трећем диспозитива, наведено да трошкова поступка није било.

У тужби поднетој Управном суду, дана 02.10.2013. године, као и допуни тужбе од 16.10.2013. године, пуномоћник тужиоца оспорава законитост решења туженог органа из свих законом прописаних разлога. У тужби описује ток првостепеног и другостепеног поступка, од дана када је тужилац изразио намеру за азил, па до дана доношења оспореног решења, као и описао ток усмене расправе и образложење које су првостепени и другостепени орган навели у својим одлукама. Даље је истакао да је Комисија за азил у решењу од 30.05.2013. године, потврдила исправност предузетих радњи Одсека за азил иако је првостепени орган повредио члан 70. Закона о општем управном поступку, ускративши пуномоћнику право да добије копију записника са поновљене усмене расправе одржане 22.05.2013. године, у Центру за азил у Б. К., а на његов усмени захтев одмах по окончању усмене расправе, али и на писмени захтев пуномоћника од 29.05.2013. године, упућен Одсеку за азил. Такође, наводи да му је на лицу места предата само верзија изнетих чињеница коју је откуцао службеник Одсека за азил, која не садржи потпис тражиоца азила, службеног лица, пуномоћника, нити привременог старатеља, те не представља копију записника са усмене расправе, већ приватно писмено (белешку) службеног лица. Даље истиче да је Комисија за азил повредила правила управног поступка тако што у азилном поступку по жалби није водила рачуна да је тужилац у специфичној ситуацији као лице са психозом и да узима изузетно тешке лекове, са параноидним халуцинацијама које се крећу од несносне буке и

мафије која жели да га убије, до камиона који га прогања и јури, те да је тужилац лице са посебним потребама које тражи азил, као и да су управни органи дужни да странкама омогуће да што лакше заштите и остваре своја права и правне интересе. Посебно истиче да Одсек за азил током обављања службених радњи од дана подношења захтева за азил и усмене расправе није поступао у складу са чланом 15. Закона о азилу, као и чланом 6. и 8. Закона о општем управном поступку, те је допустила да се радња подношења захтева за азил и саслушања спроведу са лицем које није у стању да разумно одговара на питање и да даје исказ пред првостепеним органом који очигледно има психичке сметње и проблеме са психичким здрављем, што показују извештаји поступајућег лекара специјалисте од 24.12.2012., 22.02.2013., 04.04.2013. и 03.09.2013. године и чињенице утврђене на последњој усменој расправи, на крају које тужилац изјављује да се осећа најлошије од када даје изјаве полицији и Одсеку за азил у Србији. Као доказ напред наведеног, прилаже фотокопије извештаја поступајућег лекара специјалисте, психијатра др С. Л. А. и предлаже саслушање поступајућег лекара специјалисте на наводе о психофизичком стању тужиоца и могућности да равноправно учествује у службеним радњама подношења захтева за азил и усмене расправе у азилном поступку. Првостепени орган и Комисија за азил уместо да утврде разлоге зашто тужилац не може да даје конзистентне изјаве, већ изјаве у којима се очигледно види да губи додир са реалношћу, те уместо да контактирају привременог старатеља и поступајућег лекара специјалисту – психијатра, као и информишу се о могућности лица са дијагнозама и, да учествује у азилном поступку, они одлучују формалистички да спроведу управне радње и одлуче да удаље лице из азилног система. Такође, Комисија погрешно констатује да, се о разлозима постављања привременог старатеља није ништа рекло у смислу способности тражиоца азила да учествује у радњама азилног поступка, иако се у образложењу решења Центра за социјални рад Л., о постављању старатеља, јасно и недвосмислено истиче да се привремени старатељ поставља, с обзиром да се ради о лицу које није способно да се стара о својим правима, због лошег психичког стања у коме се налази. Предлаже да се саслушају странке у спору, позове и саслуша поступајући психијатар др С. Л. А. и нареди поступак психијатријског вештачења у погледу способности подносиоца тужбе М. М., да даје изјаве у погледу разлога сопственог проблема у М. и способности да равноправно учествује у управним азилним радњама, као и сваки други тражилац азила, те да суд на основу приложених и изведених доказа, донесе пресуду којом ће тужбу да уважи и поништи оспорено решење, као и да се поново спроведе азилни поступак уз поштовање посебно осетљивог психо-физичког стања М. М..

У одговору на тужбу тужени орган је остао у свему при разлозима из образложења оспореног решења и предложио је да суд тужбу одбије, као неосновану.

Управни суд је у смислу члана 33. став 2. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", број 111/09), решио предмет спора без одржавања усмене расправе, сматрајући да је предмет спора такав да очигледно не изискује непосредно саслушање странака и посебно утврђивање чињеничног стања, као и да је законитост оспореног закључка суд могао да цени на основу стања списка предмета без одржавања јавне расправе.

Испитујући законитост оспореног решења у границама захтева из тужбе, у складу са одредбом члана 41. став 1. наведеног Закона, Управни суд је, након разматрања навода тужбе, одговора на тужбу и свих списка ове управне ствари, нашао да је тужба основана.

Из списка предмета и образложења оспореног решења произлази да је тужилац, као држављанин М., дана 07.12.2013. године, у Н., изразио намеру да затражи азил у Републици Србији, којом приликом му је издата потврда о израженој намери да се тражи азил. Дана 17.12.2013. године, у просторијама Полицијске станице у Л., извршена је регистрација М. М. као тражиоца азила, а дана 20.12.2013. године, на основу упута за специјалистички преглед од стране здравствене станице у Б. К., према извештају лекара специјалисте – психијатра у Л., дијагностиковане су му дијагнозе и Дана 31.01.2013. године, тужилац је поднео захтев за азил којом приликом није имао обезбеђеног привременог

старатеља. Дана 05.02.2013. године, у просторијама Центра за азил у Б. К. одржана је усмена расправа, на којој М. М., такође, није имао привременог старатеља. Дана 06.02.2013. године, првостепени орган је донео ожалбено решење којим је захтев за азил М. М. одбацио, јер је у поступку утврђено да је држављанин М. и да се М. налази на листи сигурних држава порекла, која је утврђена Одлуком Владе Републике Србије од 17.08.2009. године. Дана 08.03.2013. године, стручни тим за заштиту одраслих и старих лица, Центра за социјални рад у Л., донео је закључак да се М. М. постави привремени старатељ у поступку утврђивања статуса избеглице, пред надлежним органом Републике Србије и у управном спору, пред Управним судом. Дана 13.02.2013. године, решењем је постављен привремени старатељ С. Г., радник Центра за социјални рад Л., која је потписала пуномоћје адвокатима невладине организације "Ц. за з. и п. т. а." из Б., за заступање у свим поступцима пред органима Републике Србије.

Имајући у виду напред наведено, Комисија за азил је у жалбеном поступку, утврдила да, првостепени орган није водио рачуна о заштити личности, правима и интересима М. М., као и да није о његовом здравственом стању обавестио надлежни орган старатељства, а у циљу постављења привременог старатеља, већ је покренуо поступак за давање азила и спровео поједине радње поступка без присуства привременог старатеља, на који начин је повредио закон на штету тужиоца, због чега је другостепеним решењем, Комисија за азил, дана 16.04.2013. године, поништила ожалбено решење од 06.02.2013. године и предмет вратила првостепеном органу на поновни поступак.

У поновном поступку, а у извршењу решења Комисија за азил од 16.04.2013. године, првостепени орган је на усменој јавној расправи која је одржана 22.05.2013. године, у присуству привременог старатеља и пуномоћника, саслушала М. М. у смислу члана 33. став 2. Закона о азилу, где је између осталог именовани навео да тражи азил, јер је рођен у Србији и да има шансе да добије азил, а такође је изјавио да је за њега Србија слободнија од М., с обзиром да би у случају повратка у М. био ухапшен на самој граници, јер је изјављивао да је премијер Г. наместио изборе, те да је чуо да је Ц. дао оставку, на место председника опозиционе партије, па му је јасно да је ситуација у М. лоша. Даље је навео да до сада није нигде подносио захтев за азил, да не ужива помоћ и заштиту неког органа, осим помоћи коју има у Центру за азил у Б. К. и да поред М. држављанства, нема држављанство било које друге државе. Разматрајући разлоге због којих је тражио азил, наводе из захтева и са усмене расправе и тумачећи право на азил у складу са позитивно правним прописима наше земље, првостепени орган је одлучио као у диспозитиву ожалбеног решења од 30.05.2013. године, јер је оценио да су испуњени услови за примену одредбе члана 33. став 1. тачка 4. Закона о азилу, те одредбе члана 42. став 4. Закона о странцима. Образлажући своју одлуку првостепени орган је навео да, имајући у виду да се Република М. налази на листи сигурних држава порекла утврђеној одлуком Владе Републике Србије од 17.08.2009. године и самим тим представља "државу која је ратификовала и примењује међународне споразуме о људским правима и основним слободама, у којој не постоји опасност од прогањања из било ког разлога који представља основ за признавање права на уточиште или доделу супсидијарне заштите, чији држављани не напуштају своју државу, из тих разлога и која дозвољава међународним телима увид у поштовање људских права", мишљење поступајућег органа јесте да постоји валидан основ за одбацивање захтева за азил поднетог у Републици Србији, будући да су се стекли услови из члана 33. став 1. тачка 4. Закона о азилу (...да лице које тражи азил може да добије заштиту сигурне државе порекла, осим ако докаже да за њега није сигурна...), а имајући у виду да тужилац у току поступка није доказао да Македонија, као сигурна држава порекла за њега није сигурна.

Тужени орган је потврдио првостепено решење, као правилно и на закону засновано, те је у смислу одредбе члана 230. став 1. Закона о општем управном поступку, одбио жалбене наводе као неосноване. Образлажући своју одлуку тужени орган је, између осталог навео да, тужилац у току поступка није доказао да М., као сигурна држава порекла за њега није сигурна, као и да у спроведеном поступку првостепени орган није поступио

супротно одредби члана 15. Закона о азилу, као и чланова 6. и 8. Закона о општем управном поступку. Посебно је истакао да увидом у записник са усмене расправе, Комисија за азил је утврдила да тужилац ниједном речју није поменуо да је имао било каквим здравствених проблема, или да је психијатријски лечен или хоспитализован у М., а камоли да је над њим примењивана било каква сила посебно у систему здравствене заштите. Такође је навео да у циљу разјашњења улоге државних органа у проблемима које је тражилац азила имао у М., исти је на усменој расправи на питање овлашћеног службеног лица које је водило поступак, да ли је са властима у М. имао икакве проблеме и да ли су га власти дискриминалисале или прогањале по било ком основу, одговорио да нису, али да му нису помогли у решавању његових проблема.

Међутим, основано се по оцени Управног суда тужбом указује да оспорено решење донето уз повреду одредбе члана 199. ставом 2. Закона о општем управном поступку ("Службени лист СРЈ", бр. 33/97 и 31/2001 и "Службени гласник РС", бр. 30/2010), којом је прописано да, у осталим управним стварима, образложења решења садржи: кратко излагање захтева странака, утврђено чињенично стање, по потреби и разлоге који су били одлучни при оцени доказа, разлоге због којих није уважен који од захтева странака, правне прописе и разлоге који с обзиром на утврђено чињенично стање упућују на решење какво је дато у диспозитиву. Ако жалба не одлаже извршење решења образложење садржи позивање на пропис који то предвиђа. У образложењу решења мора се образложити и закључци против којих није допуштена посебна жалба.

Наиме, из списка предмета произлази да је дана 17.12.2013. године, у просторијама Полицијске станице у Л., извршена регистрација М. М. као тражиоца азила, а дана 20.12.2013. године, на основу упута за специјалистички преглед од стране здравствене станице у Б. К., према извештају лекара специјалисте – психијатра у Л., дијагностиковане су му дијагнозе и Такође, произлази да је због очигледних менталних сметњи и проблеме са менталним здрављем, дана 08.03.2013. године, стручни тим за заштиту одраслих и старих лица, Центра за социјални рад у Л., донео је закључак да се М. М. постави привремени старатељ у поступку утврђивања статуса избеглице, пред надлежним органом Републике Србије и у управном спору, пред Управним судом. Даље произлази да је решењем од 13.02.2013. године, именованом постављен привремени старатељ С. Г., радник Ц. за с. р. Л., која је потписала пуномоћје адвокатима невладине организације "Ц. за з. и п. т. а." из Б., за заступање у свим поступцима пред органима Републике Србије.

Поред наведеног, суд је имао у виду и одредбу члана 15. Закона о азилу, којом је прописано да ће се у поступку азила водити рачуна о специфичној ситуацији лица са посебним потребама која траже азил, као што су малолетници, лица потпуно или делимично лишена пословне способности, деца одвојена од родитеља или старатеља, особе са инвалидитетом, старе особе, труднице, самохрани родитељи са малолетном децом и лица која су била изложена мучењу, силовању или другим тешким облицима психолошког, физичког или сексуалног насиља.

Како из списка предмета произлази да је: тужилац лице које очигледно има менталне сметње и проблеме са менталним здрављем, што показују извештаји лекара специјалисте (психијатра); да на последњој усменој расправи, тужилац није могао да буде саслушан на начин као да се ради о здравој особи која нема дијагнозе ни терапије које овде тужилац има; цитирану одредбу члана 15. Закона о азилу; да тужени орган у оспореном решењу није образложио од каквог је утицаја на решавање траженог права, чињеница да је тужилац потпуно или делимично лишен пословне способности, већ је у образложењу оспореног решења истакао да првостепени орган није у спроведеном поступку поступио супротно одредби члана 15. Закона о азилу, јер је Комисија за азил, увидом у записник са усмене расправе, утврдила да тужилац ниједном речју није поменуо да је имао било каквим здравствених проблема, или да је психијатријски лечен или хоспитализован у М., то је, по оцени суда, тужени орган повредио правила поступка прописана одредбом члана 199. став 2. Закона о општем управном поступку, јер образложење оспореног решења не садржи јасне и

разумљиве разлоге на којима се заснива одлука туженог органа, односно разлози из образложења оспореног решења не упућују на решење какво је дато у диспозитиву.

Како је напред наведено пуномоћник тужиоца истицано и у жалби поднетој Комисији за азил, дана 15.06.2013. године, то је, по оцени суда, тужени орган поступио и супротно одредби члана 235. став 2. Закона о општем управном поступку, којом је прописано да у образложењу другостепеног решења морају се оценити и сви наводи жалбе; ако је првостепени орган у образложењу свог решења правилно оценио наводе који се у жалби износе, другостепени орган се може позвати на разлоге првостепеног решења, а који процесно-правни услов, у конкретом случају, није испуњен.

Са изнетих разлога, налазећи да је оспореним решењем повређен закон на штету тужиоца, Управни суд је, применом одредбе члана 40. став 2. у вези са чланом 42. став 1. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", бр. 111/09), одлучио као у диспозитиву ове пресуде, с тим што је тужени орган дужан у смислу одредаба члана 69. истог закона, везан примедбама суда изнетим у овој пресуди.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ
дана 09.03.2015. године, 21 У. 15736/13

Записничар
Ксенија Ивановић, с.р.

Председник већа-судија
Жељко Шкорић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Дејан Ђурић

ИО/ЦРП